

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 82: Forslag til lov om Energinet Danmark.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 4/11 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Formanden:

Vi ændrer lidt på ordførerrækken, så det er hr. Svend Auken, der begynder.

Kl. 10.25

Forhandling

Svend Auken (S):

Det er et utrolig glædeligt resultat af mange måneders for ikke at sige års anstrengelser, vi diskuterer her i dag med det forslag, som ministeren har fremsat. Nu får vi oprettet et uafhængigt statsligt selskab for hele det overordnede energinet på både elektricitets- og gasområdet. Der vil stadig væk bero henholdsvis søledninger og lagre i DONG, men der har vi en aftale, der løber de næste 15 år, som sikrer en statslig majoritet i aktieselskabet.

Skulle det på et tidspunkt ophøre, har staten pligt til at købe så vel ledninger, søledninger som lagre tilbage fra DONG, og i så fald vil de blive overflyttet til Energinet Danmark, det nye selskab, som vi opretter, når vi gennemfører det her forslag.

Jeg betragter det som en stor sejr, at det går igennem i dag, og at det går igennem i så stor enighed. Havde man dog blot gjort noget tilsvarende på teleområdet i sin tid, da man solgte de statslige teleselskaber.

Midt i denne glæde er jeg selvfølgelig en anelse utilfreds med, at der er gået så lang tid, siden vi indgik aftalen, som ligger til grund for forslaget. Den indgik vi den 29. marts i år, og nu har vi altså den 11. november, og man kan roligt sige, at ministeren skynder sig med betydelig langsomhed, når det drejer sig om behandlingen af det her.

Vi har, da vi fastlagde tidsfristerne i går i Energiudvalget, sagt, og det er jeg glad for, at vi vil sørge for, at alle kommer til orde og alle spørgsmål bliver vendt. Vi vil ikke ofre, om jeg så må sige, grundigheden i udvalgsarbejdet på grund af det nu skabte tidspres. Men vi er godt tilfreds med forslaget.

Jeg har nogle enkelte kommentarer at gøre til forslaget. For det første ser Socialdemokratiet det som en reel beslutning, at hovedsædet er blevet placeret i Trekantsområdet. Vi ser det selvfølgelig som en naturlig opgave, at bestyrelsen kommer til at udforme den fremtidige dimensionering af virksomheden og placeringen af forskellige afdelinger i virksomheden. Men det er et reelt hovedsæde og ikke en gentagelse af det, vi har oplevet ved oprettelsen af Tele Danmark, hvor man sagde, at der skulle være hovedsæde i Jylland, men i realiteten foregik hele direktions- og bestyrelsesarbejdet i København. Det vil vi klart betragte som aftalebrud, hvis noget tilsvarende skete, og jeg er sikker på, at ministeren har den samme holdning.

Vi ser også det nu foreslåede idéforum som et reelt sted, hvor bestyrelsen får mulighed for at diskutere spørgsmål om Energinet Danmark med en meget bred kreds inden for energiverdenen, men også med grønne organisationer og brugere.

Så har jeg behov for at kunne understrege, at vi lægger meget vægt på, at det nye selskab bliver uafhængigt af ministeren. Vi lægger meget vægt på, at der sker en udbygning af transmissionsnettet i Danmark af hensyn til konkurrencen, men også af hensyn til indpasning af de store mængder af vedvarende energi, der kommer i fremtiden. Vi ser det som en vigtig opgave, at man netop planlægger for indpasningen af de store mængder af vedvarende energi.

Der er to spørgsmål, der er rejst i forbindelse med høringssvarene. Det ene er antallet af medarbejderrepræsentanter. Lad os endelig diskutere det med fornuft i forligskredsen. Der kan argumenteres for fire og ikke tre medarbejderrepræsentanter. Endelig er der den lidt hårdt formulerede henvendelse, vi har fået fra rigsrevi-

sor. Vi har i enighed i går i Energiudvalget aftalt, at nu vil vi spørge ministeren om hans kommentarer til rigsrevisors henvendelse. Så får vi rigsrevisors svar til ministerens kommentar, og så har vi forhåbentlig et så oplyst grundlag, at vi kan træffe den rigtige afgørelse til sidst.

Men det er en stor dag. Det er en glædelig dag for dansk energipolitik, at vi kan diskutere det her forslag om oprettelse af et statsligt selskab, som har kontrollen og ejerskabet med alle overordnede transmissionsnet på energiområdet i Danmark. Det er en meget klog og meget fremsynet beslutning, vi hermed træffer.

Formanden:

Så er det hr. Kim Andersen som ordfører.

Kim Andersen (V):

Venstre kan støtte det foresatte lovforslag fra økonomi- og erhvervsministeren, og det gør vi med meget, meget stor glæde. Det er et utrolig kompliceret område, vi her er inde og lovgive for. Det er også et uhyre vitalt område for dagligdagen i vores samfund.

Kl. 10.30

Vi får nu lavet en lovgivning, som gør det muligt at etablere Energinet Danmark, hvilket gør, at vi får det overordnede energitransmissionsnet på statens ejerskab tilsvarende med systemansvaret.

Det er et kompliceret og teknisk stof, vi har med at gøre. Det har været langvarige og komplicerede forhandlinger, der er gået forud for, at vi i dag kan førstebehandle lovforslaget med ikrafttræden den 1. januar 2005.

Hvorfor har det været nødvendigt, og hvorfor er vi så tilfredse med resultatet? Det er vi, fordi vi i energisektoren i de her år oplever en liberalisering, og fordi vi også oplever en internationalisering.

Energien vil flyde over grænserne, og der vil være en reel konkurrence, som det gælder for andre markeder og andre produkter. I den situation vil vi også helt naturligt se strukturændringer i sektoren. De strukturændringer vil føre til koncentrationer, som man ikke i det lange perspektiv kan være sikker på hvor havner henne rent ejerskabsmæssigt.

Derfor er det væsentligt at have afsondret den overordnede infrastruktur fra disse strukturændringer og ejerskaber. Det er vigtigt, at der kan være en lige og uhindret adgang for energien ind og ud af Danmark; at der ikke kan opstilles tekniske handelshindringer eller skabes mo-

nopoler. Tænk blot på, hvad der skete i Californien.

Vi har også brug for en instans, som kan forestå forskning og teknologiuudvikling i infrastrukturen, og som kan udarbejde handlingsplaner og forestå den fornødne udbygning både i landet og i forholdet til omverdenen.

Det er vigtigt, at vi kan sikre en fri og lige adgang til vores infrastruktur på området. Det er forudsætningen for, at liberaliseringen og den fri konkurrence kan ske fyldest, og det sikrer vi med etableringen er Energinet Danmark.

Samtidig har vi løst den komplicerede kapitaltag om fri og bunden kapital i elsektoren, som har plaget os i lang tid, og som gjorde, at vi ikke fik den fornødne strukturtilpasning. Det vil gå i gang nu, og det ser vi de første skridt til.

Jeg er glad for, at forslaget har fået bred politisk opbakning. Jeg er også glad for den positive velvilje, som intentionerne har mødt i sektoren. Jeg kunne meget have ønske mig, at den forhenværende borgmester i Solrød Kommune og tidligere formand for ELFOR, Mogens Baltzer, som døde forleden, havde haft mulighed for at overvære førstebehandlingen her i dag. Han har en stor aktie i det, vi er nået til. Men Mogens Baltzer var med til at sikre aftalen; han vidste, at den ville blive gennemført.

For Venstre ligger det fast, at hovedsædet skal ligge i Trekantsområdet. Vi har ikke noget imod, at det bliver i Skærbæk, hvor vi udnytter de faciliteter, der er. Vi er ikke nervøse for sammenblanding og armslængdeprincip. Hvis det var tilfældet, så kunne kontorerne, som har med myndighedsudøvelse og offentlig forvaltning at gøre, ikke ligge så tæt, som tilfældet er i København.

Hovedsædet skal ligge i Trekantsområdet. Det skal ikke være et smalt hovedsæde, men det skal være et hovedsæde, som det sig nu hør og bør for en så stor organisation og virksomhed. Direktionen skal have hjemsted i hovedsædet i Trekantsområdet, og det samme skal bestyrelsen, selv om dens sammensætning består af personer, der i vid udstrækning kommer fra Østdanmark.

Vi lægger også vægt på det interessentforum, som skal oprettes. Det skal være reelt, og det skal have indhold. Det skal mødes en gang om året. Vi ser gerne, at det mødes oftere, så vi vil foreslå to eller tre gange om året.

Dette interessentforum skal bruges til videnudveksling. Det skal bruges til, at direktionen kan fremlægge sine budgetter og sine hand-

lingsplaner i interessentforumet, diskutere dem og få respons tilbage, der kan ligge til grund for de endelige beslutninger i bestyrelsen, og som ligger til grund for det, der tilgår ministeren.

Vi er i Venstre noget uforstående over for den henvendelse, vi i går fik fra rigsrevisor. Vi har med en ganske anden offentlig virksomhed at gøre end dem, der henvises til i rigsrevisors brev. Vi har ikke noget imod, at der er en medrevisor på denne opgave, det kan tværtimod være hensigtsmæssigt med den selskabsopbygning, der tegner sig.

Kl. 10.35

Vi er af den opfattelse, at vi tilgodeser medarbejderrepræsentanterne ved, at der er tre af disse i bestyrelsen. Det er en smal bestyrelse, det er en meget faglig og saglig bestyrelse, og den skal være arbejdsduelig.

Nu ser vi frem til arbejdet i Energinet Danmark med etableringen og med udarbejdelsen af de planer, der er foreskrevet i lovforslaget, som Energinet Danmark skal forestå. Det er en meget, meget stor opgave, der foreligger. Vi vil følge den med spænding.

Vi kan støtte forslaget.

Formanden:

Så er det fru Aase D. Madsen som ordfører.

Aase D. Madsen (DF):

Lovforslaget om Energinet Danmark er en udmøntning af aftalen af den 29. marts 2004, som Dansk Folkeparti er en del af.

For Dansk Folkeparti har det været vigtigt, at infrastrukturen på el- og gasområdet bliver uafhængig af kommercielle interesser, at forsynings sikkerheden optimeres, og at hverken store danske eller udenlandske selskaber får mulighed for at udøve markedsmagt. Selskabet skal tillige være garant for, at der er åben og lige adgang til nettene. Dette sammen med den nødvendige netudbygning er af vital betydning for, at konkurrencen kan udøves på det frie energimarked.

Det skal i øvrigt nævnes, at det er glædeligt, at det efter en lang, sej politisk kamp er lykkedes at få Gastra ind i Energinet Danmarks selskabsstruktur, hvor gasnettene helt naturligt hører til. Dansk Folkeparti finder dog fortsat, at det er problematisk, at bl.a. gaslagrene i mange år fremover vil ligge i den kommercielle del af DONG. Dette skaber stor mistillid i energisektoren med hensyn til konkurrencevilkår i forbindelse med udnyttelse af lagerkapaciteten.

Dansk Folkeparti vil under udvalgsarbejdet se på, om der kan skabes et mere klart regelsæt, således at statsselskabet DONG ikke kommer til at modarbejde de konkurrencemæssige krav på gasområdet, som statsselskabet Energinet Danmark skal sikre bliver opfyldt.

For at Energinet Danmark på tilfredsstillende måde kan varetage de opgaver, der bliver pålagt selskabet, finder Dansk Folkeparti det helt afgørende, at den kompetente medarbejderstab i Elkraft og Eltra ikke må tabes på gulvet i denne proces.

Den geografiske placering af det smalle hovedsæde er endnu ikke fuldt ud afklaret. Men jeg kunne jo høre på de foregående ordførere, at man var afklaret; man var afklaret med hensyn til, at hovedsædet skulle ligge i Trekantsområdet. Men Dansk Folkeparti er ikke blevet hørt endeligt i denne sag, selv om det er skrevet ind i lovforslaget, så det sidste ord er ikke sagt på dette område.

Herudover skal der ske en afklaring af, hvordan opgavefordelingen mellem moderselskabet og datterselskaberne skal fordeles, og der skal findes en løsning på, hvordan de tekniske og driftsmæssige opgaver, der skal varetages på lokalt plan, skal placeres fremover.

I hørings svarene bliver der generelt givet udtryk for tilfredshed med beslutningen om at oprette statsselskabet Energinet Danmark. Men samtidig er der også en meget udtalt bekymring for, at lovforslagets manglende præciseringer og uklarheder på en lang række områder kan få vidtrækkende uheldige konsekvenser, hvis der findes politiske og administrative fortolkningsmuligheder i denne lov, når den ender med at blive vedtaget.

Dette er Dansk Folkeparti enig i, og jeg vil helt kortfattet nævne nogle af de mere specifikke områder, som Dansk Folkeparti vil sætte særlig fokus på under udvalgsarbejdet.

Det drejer sig om reglerne for tarifiering og prisregulering; en præcisering af hvilke aktiviteter selskabet lovligt kan varetage; Energinet Danmarks muligheder for at udøve aktiviteter, der ligger uden for systemansvarets kerneområder; forsknings- og udviklingsaktiviteter; ministerens enebeføjelse og beslutningskompetencer i forhold til bestyrelsen; tillige er det vigtigt, at udformningen af vedtægterne følges meget nøje. Ligeledes skal problemerne i forbindelse med Rigsrevisionens beføjelser afklares.

Kl. 10.40

Som det fremgår, er det en uhyre kompliceret lovgivning, vi skal i gang med. Derfor mener Dansk Folkeparti, at det er stærkt påkrævet, at ministrene løbende informerer om de konkrete udmøntninger af de regelsæt, som ministeren får bemyndigelse til at udarbejde. Jeg vil gerne i den forbindelse nævne Rigsrevisionens meget kritiske rapport om den mangelfulde håndtering af elreformen i 1999.

Set på den baggrund kan vi imødesee et særdeles intenst udvalgsarbejde, hvor lovforslaget mange løse ender skal afklares, således at de gode intentioner, der ligger i aftalen af 29. marts 2004, bliver grundlaget for, at statselskabet Energinet Danmark kan leve op til forbrugernes, aktørernes og medarbejdernes fulde tillid.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Jeg vil gerne bede fru Aase D. Madsen konkretisere, hvad hun mener med det smalle hovedsæde. Det har jeg nemlig aldrig hørt før.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det kan måske skyldes, at hr. Erik Mortensen ikke har været med til forhandlingerne.

I vores arbejdsrapport ligger der netop en udformning, hvor man siger, at man laver et smalt hovedsæde, og ligeledes har vi også talt om bestyrelsens indflydelse på hovedsædets placering, og tilsyneladende er dette fuldstændig glet ud.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg ved ikke, om fru Aase D. Madsen kan bekræfte, at i det lovforslag, forligsparterne fik til gennemsyn og kommentering, inden forslaget blev sendt i høring, stod der: Der vil som udgangspunkt være tale om en smal model, hvor kun et begrænset antal medarbejdere samles fysisk i hovedsædet.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det kan jeg godt bekræfte, men jeg vidste ikke, om jeg skulle udtale mig om arbejdsrapporter her fra Folketingets talerstol. Men det kan jeg bekræfte.

Formanden:

Så er det fru Else Theill Sørensen som ordfører.

Else Theill Sørensen (KF):

For hver eneste dansker og for hver eneste virksomhed i Danmark er vores energiforsyning noget helt utrolig vigtigt. Vi er så vant til, at den fungerer, så vi først rigtig lægger mærke til, hvor vigtigt den er, når den en gang imellem er væk. En strømafbrydelse på en halv times tid kan skabe stor forvirring i familien og ødelægge hele morgenen, hvis det er på den tid, det foregår.

Derfor er energiforsyningen og forsynings sikkerheden og alt, hvad dertil hører, et utrolig vigtigt emne, og derfor er det her lovforslag meget væsentligt: Det er en vigtig brik i fremtidssikringen af den danske energiforsyning. Det er, som det har været nævnt, en udmøntning af en aftale indgået i foråret mellem næsten alle partierne i Folketinget, og parallelt med det er der en aftale mellem økonomi- og erhvervsministeren og EL-FOR.

Jeg har ikke haft fornøjelsen at være med i de forhandlinger dengang, så der har været meget at læse på for at komme ind i forudsætningerne for lovforslaget. Jeg håber, at jeg er ved at være på omgangshøjde.

Men lovforslaget skal danne grundlag for, at der oprettes en selvstændig offentlig virksomhed, som foreløbig skal hedde Energinet Danmark. Den virksomhed skal sikre udbygningen og effektiv drift af den overordnede infrastruktur på så vel el- som gasområdet, og den skal sikre alle brugere af el- og gasnettet åben og lige adgang til nettet.

Med oprettelsen af denne virksomhed vil systemansvar og overordnet transmission af så vel el som gas være adskilt fra de kommercielle interesser, der knytter sig til produktion og handel med el og gas. Det sikrer, at systemansvar og overordnet transmission forbliver i offentligt eje og under offentlig kontrol. Samtidig skabes der betingelser for effektiv konkurrence i den del af energisektoren, der udgøres af produktion og handel.

Energinet Danmark skal forestå en sammenhængende og helhedsorienteret planlægning, som kan danne grundlag for en vurdering af miljøforhold, markedsforhold, forsynings sikkerhed, energibesparelser, forskning samt udvikling i forbindelse med et miljøvenligt og sikkert el- og gassystem.

Det ligger i lovforslaget, at der under Energinet Danmark skal oprettes to datterselskaber som driftselskaber for henholdsvis gas og el. De etableres som datterselskaber i aktieselskabs-

form, hvor aktierne så ejes hundrede procent af Energinet Danmark.

Kl. 10.45

Opgaverne skal fordeles mellem modervirksomhed og datterselskab på den måde, at de overordnede planlægningsmæssige og myndighedslignende opgaver løses i modervirksomheden, mens datterselskabet skal arbejde med tekniske og driftsrelaterede opgaver. Og det er jo rigtigt, som fru Aase D. Madsen nævnedes, at der ikke er en fuldstændig skarp adskillelse mellem opgaverne, at det er noget, som man må tage sig af, når bestyrelsen kommer til at arbejde og i øvrigt i den kommende tid.

Ud over oprettelsen af Energinet Danmark indeholder lovforslaget en lang række ændringsbestemmelser i forskellige love, men det er rene konsekvensændringer af, at denne virksomhed oprettes.

Det Konservative Folkeparti kan støtte dette meget vigtige lovforslag.

Formanden:

Tak til fru Else Theill Sørensen. Så er det fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil godt starte med at sige, at det er synd, at den slags sager, som den vi behandler her, sjældent trækker forsider i pressen. Det burde den egentlig gøre, for det er faktisk utrolig vigtigt for forbrugerne, hvad vi laver her. Det er præcis det modsatte af det, der skete med telesektoren, hvor man liberaliserede på en måde, så det, vi dengang kaldte det rå kobber, altså infrastrukturen, blev gjort privat.

I denne her situation stod vi med et andet udgangspunkt. Vi stod nemlig med et udgangspunkt, hvor infrastrukturen var delvis kommunalt ejet, delvis ejet af andelselskaber, delvis ejet af aktieselskaber. Det gjorde, at det var vanskeligt at nå frem til en løsning, til den løsning, som vi også har kæmpet for, nemlig at få værnet infrastrukturen mod kommercialisering. Det er så lykkedes gennem en forhandling, og det bliver nu bekræftet i det her lovforslag, at vi hermed på det overordnede transmissionsnet har ikke et aktieselskab – det har vi været modstandere af fra dag et – men en statsvirksomhed, der nu ejer infrastrukturen både med hensyn til el og gas.

Som det er nævnt tidligere, er søledningerne og gaslagrene ikke direkte med her, men der har vi en anden aftale, der værner dem mod at kom-

me ud i en kommercialisering og blive solgt videre. Det synes jeg er fantastisk vigtigt.

Vi har lagt stor vægt på, at gassen kom med fra første dag. Det lykkedes ikke i første omgang, men det er så lykkedes her i anden omgang.

Vi ville også gerne have haft den del af nettet med, der hedder 132/150 kV. Det er ikke lykkedes, men selskabet har fået en forkøbsret til det.

Noget af det, der også har været meget vigtigt for os, var, at vi ud af det her fik et dygtigt, stærkt og kompetent selskab, hvor der var en armslængde til produktionsvirksomhederne, til den private sektor.

Vi har foreslået undervejs og kæmpet for, at det her selskab blev placeret sådan, at man fik maksimal gavn af de mange kompetente medarbejdere, der er, ikke bare i de to, men nu tre selskaber, som lægges sammen her.

Vi har ikke været tilhængere af, at det skulle placeres i Trekantsområdet. Vi har foreslået, at det kunne placeres nogenlunde midt imellem, hvor de tre selskaber er placeret nu. Vi fandt ud af, at det var vi i mindretal med. Vi kunne acceptere, at der blev lavet en smal model, og det var faktisk også det, vi fik præsenteret, inden det her forslag gik til høring.

Jeg synes derfor, at det mildt sagt er skuffende – jeg må sige, at jeg faktisk er temmelig vred over det – at konstatere, at fra det tidspunkt, hvor vi sad og fik mulighed for at komme med indvendinger og kommentarer til forslaget, og til det øjeblik, det gik til høring, er der ændret i teksten omkring det her.

Jeg synes, det er en meget urimelig måde at handle på over for forligsparter. Der har ikke været sagt et ord om, at det her blev ændret, og det synes jeg faktisk er – jeg vil sige – temmelig bisset.

Jeg synes, det er afgørende, at vi får lavet en model, hvor vi sikrer, at det her bliver en ligevægtig organisation, sådan at vi ikke får en vinder og to tabere. Det vil være en ulykke, for det er virkelig spidskompetencer, vi har med at gøre inden for det her område, og det er fuldstændig afgørende, at vi kan fastholde alle de kompetente medarbejdere, der er, hvad enten de sidder i Birkerød, i Ballerup eller i Skærbæk, og det er vigtigt at fastholde armslængdeprincippet.

Kl. 10.50

Så vil jeg sige, at jeg synes, det er rigtig godt, at der bliver nedsat et interessentforum, hvor en bredere kreds af alle dem, der har interesser inden for det her område, også de grønne organi-

sationer, kan komme med deres kommentarer og deres holdninger.

Jeg er tilfreds med, at det er bestyrelsen, der får ansvaret for at ansætte en direktion. Jeg vil gerne have, at det bliver præciseret – ministeren må meget gerne gøre det mundtligt – at ministeren selvfølgelig vil respektere princippet om, at topstillinger skal i opslag. Vi har lige haft en meget, meget, meget uheldig sag i Københavns Kommune med Ørestadsselskabet, og jeg mener, det er vigtigt at få præciseret det heri. Ministeren har tidligere mundtligt og også skriftligt givet tilsagn om, at stillingerne skal i opslag.

Til sidst vil jeg blot sige et par ord om Rigsrevisionens henvendelse. Jeg mener, det er helt so-leklart, at et selskab som det her skal have lov til også at ansætte sin egen revision. Selvfølgelig kan Rigsrevisionen komme ind og revidere, som den kan med andre offentlige virksomheder. Men jeg ser ikke nogen som helst rimelighed i at udelukke denne her organisation fra at kunne ansætte sine egne revisorer.

Formanden:

Tak til fru Anne Grete Holmsgaard. Så er det hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

I Enhedslisten har vi hverken lod eller del i elreformen. Naturligvis. Den er vi faktisk glade for at stå udenfor, for den vil sammenlagt i sin helhed, er vi bange for, komme til at koste forbrugerne i Danmark dyrt og kan i værste fald føre til, at vi helt mister den samfundsmæssige kontrol med vores energisektor, især hvis det en dag ender sådan, at store dele af markedet sælges ud af landet.

Ikke desto mindre er vi positive over for det lovforslag, som ligger her, fordi man kan sige, at dette her lovforslag repræsenterer det sidste element af fornuft, som er tilbage i den danske elsektorpolitik. Når jeg siger, at det er det sidste element af fornuft, så er det, fordi man dog i forligskredsen til sidst nåede til den erkendelse, at hvis man også solgte selve hovedtransmissionsnettene, ville man dog være kommet for langt ud på glidebanen. Så man har altså fastholdt, at vi skulle bevare den offentlige kontrol med hovedtransmissionssystemerne.

Det kan også medføre et håb om, at vi senere hen vil kunne rulle udviklingen tilbage og måske endda på et senere tidspunkt også få genskabt et offentligt styr på det lokale transmissionsnet, som forbrugerne jo nu mister indflydel-

sen på, således at vi kan imødegå den helt afgørende risiko, der ligger for en fuldstændig monopolisering af den danske elsektor med udefrakommende selskaber som ejere.

Så vi vil støtte dette her forslag. Vi vil se dette forslag som et redskab, der vil kunne bruges i en ny alternativ el- og gasplanlægning her i Danmark, også i en planlægning, der kan bruges til en fornuftig udnyttelse af vores naturgas, således at den ikke, som fru Aase D. Madsen vist helst ser, bliver eksporteret ud af landet så hurtigt som muligt, men tværtimod anvendes i et langsomt tempo og i forbindelse med opbygning af vedvarende energi, udvikling af brint og andre alternative drivmidler. Men det perspektiv ligger der jo desværre ikke bag ved lovforslaget. Lovforslaget skal ses i ministerens liberaliseringsperspektiv.

Men vi kan altså mødes med regeringen på det her ene punkt i elreformen, fordi det altså er udtryk for det sidste element af fornuft, der er tilbage i dansk elpolitik.

Kl. 10.55

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Jeg bemærkede, at hr. Keld Albrechtsen sagde, at der da i det mindste var lidt fornuft i det, der er til behandling her, og så fortsatte hr. Keld Albrechtsen med at sige, at hvis man også solgte det overordnede net, så ville alt da være ragnarok, eller sådan noget i den stil.

Så er det bare, at jeg er nødt til at spørge hr. Keld Albrechtsen: Er det sådan et almindeligt udtryk for Enhedslistens måde at anse Folketingets rolle på, at Folketinget sælger ting, som staten ikke ejer? For situationen er jo den, at det net, hvorom hr. Keld Albrechtsen svinger ud med armene og siger, at det var man også ved at sælge, jo ikke er statens. Det er jo energiselskabernes, og derfor er det noget forfærdeligt sludder, hr. Keld Albrechtsen fremfører, når det er sådan, at han siger, at man bare ville sælge det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Ulrik Kragh har jo ret i, at disse elselskaber ikke har været ejet af staten, men jo reelt har været i offentligt eje, f.eks. NESA, og et flertal i Folketinget har altså tilladt disse selskaber at glide forbrugerne og kommunerne af hænde og har oven i købet frigjort kolossale spekulationsgevinster, og det var det, jeg mente.

Disse kapitaler skal fremover forrentes, og nogle får tilsendt den rentebyrde i form af en stigende elpris. Det er jo sådan, det er, og det er el-reformpartierne fortjeneste. Det er da meget enkelt.

Det, vi så hæfter os ved i Enhedslisten, er, at der dog trods alt selv for elreformpartierne er en kant, hvor man får nok af sin egen liberalisering, nemlig når det gælder det centrale transmissionsystem. For man er godt klar over, at hvis man også sælger det, så vil man vandre direkte ud i katastrofen.

Jeg tror, hr. Ulrik Kragh nævnte et udtryk som anarki eller sådan noget i den retning, og det er jo nok ikke helt forkert, at det ville have været resultatet, og derfor veg man trods alt tilbage fra det. Derfor kan vi støtte dette her forslag, som det ligger, for det er så, hvad vi har tilbage. Og i Enhedslisten er vi jo nøjsomme, vi støtter altid den rest af fornuft, der er tilbage.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Hr. Keld Albrechtsen trækker den del frem, som kommunerne har ejet af det overordnede net, men det er jo trods alt en mindre del i forhold til det, der, som for det vestdanske selskab Eltras vedkommende, har været ejet af store andelselskaber. Og jeg går ikke ud fra, at hr. Keld Albrechtsen mener, at store andelselskaber er sådan nogle, hvis værdier man bare kan svinge rundt med, ligesom man har lyst til, fra Folketingets side. Der gælder grundlovens regler om den private ejendomsret vel også.

Og så må man jo sige, og det synes jeg man skulle anerkende, at det, man har lavet her, jo netop er en aftale, som frigør energiselskaberne fra de forpligtelser, der har været for den periode, man har haft et monopol til. Nu har vi et liberaliseret marked, hvor strømprisen ikke er noget, der skal afregnes med rentebetaling osv., som hr. Keld Albrechtsen er ved at forville sig ud i, men derimod på en elbørs, hvor det er markedet, der afgør, hvad prisen er, og ikke, hvad en forrentning giver.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg går ud fra, at hr. Ulrik Kragh vil være nødt til at medgive mig, at de penge, der kastes ind i køb af danske energiselskaber, vil blive forrentet, og at det eneste sted, hvor regningen kan sendes hen, er til de forbrugere, der modtager strømmen. Det er jo meget enkelt.

Så tror jeg, at hr. Ulrik Kragh kom til at blande tingene lidt sammen, for jeg talte om, at man har tilladt produktionsselskaberne og netselskaberne, de lokale net helt ud til husene, at glide kommunerne og forbrugerne af hænde. Det har man tilladt ske, og det kommer til at koste dyrt.

Det, der så er tilbage, er de centrale transmissionsnet, og vi støtter naturligvis, at de så trods alt bevares. Det var det, jeg mente med det sidste element af fornuft.

Jeg tror, at hr. Ulrik Kragh kom til at blande det sammen, for jeg snakkede ikke om, at Gentofte Kommune havde ejet noget videre af det centrale transmissionsnet. Hvis jeg er kommet til at sige det sådan, så beklager jeg det. Det var i hvert fald ikke hensigten.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg bliver lidt bekymret, når hr. Keld Albrechtsen kan stemme for det her forslag. Nu har hr. Keld Albrechtsen al den tid, jeg har siddet i Folketinget, stemt imod alle forslag, så jeg må vist gå hjem og nærlæse lidt igen.

Kl. 11.00

Men det, som jeg er lidt stolt af, er, at hr. Keld Albrechtsen sagde, at Dansk Folkeparti jo hellere vil sælge al gassen til udlandet. Jamen Dansk Folkeparti har ingen indflydelse på det internationale gasmarked. Det er noget, DONG og de øvrige gasselskaber har indflydelse på.

Så jeg vil gerne spørge hr. Keld Albrechtsen, om han sammen med Dansk Folkeparti – når nu hr. Keld Albrechtsen vil stemme for dette forslag – vil sørge for, at der kommer vandtætte skodder eller skotter, eller hvad det hedder, mellem Energinet Danmark og politikerne. Hver en øre, der skal til for at finansiere Energinet Danmark, kommer fra forbrugerne, så vi vil sætte vandtætte skotter mellem politikerne og selskabet, sådan at vi ikke kan overføre energipolitiske visioner til betaling i Energinet Danmark; de skal holde sig strengt til de regler, der ligger i lovgivningen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil sige, at det sidste spørgsmål helt afhænger af, hvordan Dansk Folkeparti vil se på DONG's fremtid. Hvis vi kan være enige om at sikre DONG som et statsligt selskab og vi altså forhindrer, at man også skiber DONG ud på det private marked, så er der da noget at tale om mellem Dansk Folkeparti og Enhedslisten på det

her punkt. Men jeg ved ikke, om det var det, der lå i det, fru Aase D. Madsen var inde på.

Så vil jeg sige om det med at sælge gassen ud af landet, at det siger fru Aase D. Madsen at hun ingen indflydelse har på. Nej, det har hun ikke længere, for det er en del af arvesølvet, som fru Aase D. Madsen har været med til at sælge ud af for ingenting. Det er jo trist nok, men man kan jo ikke rigtig bruge det til bagefter at undskylde sig med, at man ingen indflydelse har på tingene. Det har man selv valgt at man ikke ville have.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Nu synes jeg altså, at hr. Keld Albrechtsen roder lidt i det. Det svar, jeg fik, var noget mismask.

Med hensyn til at vi har solgt gassen ud af landet for ingen penge – og jeg formoder, at hr. Keld Albrechtsen refererer til Nordsøaftalen – så har hr. Keld Albrechtsen vel ikke set, at vi i stedet for de 3 mia. kr. om året, vi skulle have ind ved hjælp af Nordsøaftalen, nu får 9 mia. kr. ind. Vi får mange, mange ekstra milliarder kroner ind på den aftale, så jeg tror ikke, at vi har solgt noget som helst ud af landet uden at få betaling for det.

Men jeg fik ikke svar på, om hr. Keld Albrechtsen vil hjælpe Dansk Folkeparti med netop at give forbrugerne fred. Cuttet går ved de konkurrencemæssige opgaver, de systemansvarlige opgaver osv., der ligger i det nye Energinet Danmark, og selvfølgelig udbygningen af den nødvendige netstruktur; og så afbryder vi i øvrigt forbindelsen til politikerne – altså inden for de regler, som ligger i lovforslaget.

Og er hr. Keld Albrechtsen så ikke enig i, at der ligger alt for mange ministerbemyndigelser i dette lovforslag?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er ikke helt sikker på, at det er et fuldstændig gennemtænkt forslag, fru Aase D. Madsen kommer med, men det vil vi da gerne kigge på.

Det, jeg sagde, var, at det var afgørende for os, at Dansk Folkeparti ville være med til at bevare DONG på danske hænder, på statens hænder. Det er meget vigtigt for os at få stoppet den udsalgspolitik. Det var da et meget klart svar.

Så er det rigtigt, at der bliver større olieindtægter, men de større olieindtægter skyldes jo, at olieprisen stiger. Der vil jeg erkende, at der et

punkt, hvor fru Aase D. Madsen kan undskylde sig med, at der virker andre kræfter – nemlig den internationale oliepris – end dem, som fru Aase D. Madsen har indflydelse på. Den vil jeg ikke gøre fru Aase D. Madsen ansvarlig for.

Men det er den stigning i olieprisen, der er årsagen til, at der kommer lidt flere penge ind fra oliebeskatningen til den danske stat. Det er ikke den aftale, fru Aase D. Madsen har lavet, tværtimod.

Formanden:

Tak til hr. Keld Albrechtsen. Så er det hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører.

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Da Kristendemokraternes ordfører, fru Bodil Kornbek, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre følgende: Lovforslaget er et led i ud-møntningen af den brede energipolitiske aftale fra 2003 og 2004. Det blev i den forbindelse bl.a. aftalt at fremme effektiv konkurrence på el- og gasmarkedet gennem ejermæssig adskillelse af systemansvar og transmission fra produktion og handel. Det blev også aftalt, at systemansvaret og transmissionen fremover skulle varetages som en statslig virksomhed.

Kl. 11.05

Kristendemokraterne var med i aftalen, og vi støtter også det her forslag.

Kristendemokraterne kan tilslutte sig, at system- og transmissionsansvar for både el og gas lægges sammen i én virksomhed. Derved forventes man på lidt længere sigt at kunne opnå effektiviseringsgevinster.

Det er positivt, at ansvaret for og ejerskabet af systemansvar og transmission overføres til en statslig virksomhed, der er uafhængig af gas- og elindustrien. Derved sikres, at ingen privat virksomhed kan bruge transmissionsnettet til at sikre sig en dominerende position på markedet. Det er også vigtigt, at systemansvaret bliver placeret uafhængigt af industriens interesser. Dermed er forudsætningerne til stede for en lige konkurrence mellem virksomhederne på energimarkedet.

Vedrørende tilsynet med Energinet Danmark noterer vi, at der ikke sker grundlæggende ændringer i forhold til de opgaver, Energitilsynet udfører i forbindelse med de virksomheder, der i dag varetager Energinet Danmarks opgaver.

Som sagt: Vi støtter forslaget.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Først tak til ordførerne for en positiv modtagelse af dette lovforslag. Jeg ved, at hr. Svend Auken er gået, men jeg vil blot sige, at når vi har været så lang tid undervejs, som vi har, så er det selvfølgelig, fordi det er dybt kompliceret lovgivning. Der er utrolig mange meninger om den sag, og som minister havde jeg gerne villet tage hensyn til alle forligspartnerne hele vejen igennem.

Men vi ved jo også, at der er forskellige observationer på nogle områder. Jeg mener, at det lovforslag, der ligger, helt ligger inden for det forlig, der blev indgået den 29. marts 2004, og jeg forstår, at den her brede tilslutning, der er til den overordnede model for Energinet Danmark, også afspejler det, man faktisk oplever, når man læser alle de her høringssvar, der er kommet ind. Lovforslaget tager jo udspring i den aftale, som et flertal af Folketingets partier indgik om en fremtidssikring af den danske energiinfrastruktur, og det er glædeligt for mig i hvert fald, at der kan samles et så bredt flertal blandt partierne i Folketinget for etableringen af Energinet Danmark.

I tilknytning til de politiske aftaler indgik jeg som bekendt samtidig en aftale med elbranchens interesseorganisation, ELFOR, om, at netvirksomhederne skal overdrage deres ejerandele i Eltra, Elkraft System og Elkraft Transmission til staten i sammenhæng med ophævelsen af opdelingen af selskabernes kapital i bunden og fri kapital.

Jeg vil gerne sige, at dette lovforslag skaber rammerne omkring Energinet Danmark; med etableringen af Energinet Danmark vil vi få et systemansvar og et overordnet transmissionssystem for både el og gas.

Nogle af ordførerne har nævnt revisionen, så det vil jeg godt kommentere. Der har været lidt indvendinger mod den måde, det er formuleret på. Lovforslaget er jo netop formuleret på en sådan måde, at det som udgangspunkt jo er rigsrevisor, der reviderer Energinet Danmark, men lovforslaget giver også ministeren mulighed for at vælge en medrevisor. Det er altså helt almindeligt i selvstændige offentlige virksomheder, at Rigsrevisionen og en statsautoriseret revisor begge underskriver regnskabet. Vi kender det fra DSB, som vel er det, der kommer nærmest dette selskab i sin konstruktion, men også fra en række andre offentligt ejede selskaber.

Der er altså her tale om virkelig komplicerede regnskaber, ofte koncernregnskaber som i dette tilfælde, hvor det vil være en fordel at have rigsrevisor ind over forvaltningsrevisionen og så også have en statsautoriseret revisor ind over den mere selskabsrettede og den skattemæssige revision; det er altså en arbejdsdeling, som har vist sig at være velfungerende.

Det har været fremme, at denne virksomhed først og fremmest har myndighedslignende opgaver. Jeg vil gerne sige her fra talerstolen i dag: Det er forkert. Der er altså tale om en meget stor driftsvirksomhed med datterselskaber og med en samlet omsætning i en størrelsesorden på 10 mia. kr. og med investeringer i de kommende år på to cifrede milliardbeløb.

Kl. 11.10

Der er også tale om, at datterselskaberne for drift af henholdsvis el og gas er aktieselskaber, som skal revideres af en statsautoriseret revisor i henhold til aktieselskabsloven. Og god revisionsskik siger altså, at der skal være sammenhæng i revisionen, det vil sige, at der skal være en gennemgående revision i et datterselskab og et moderselskab.

Under alle omstændigheder vil selskabet have brug for betydelig ekstern revision, og så er det vel kun rimeligt, at den eksterne revisor også påtager sig et ansvar ved at underskrive regnskabet.

Jeg har noteret mig SF's holdning her fra talerstolen i dag, nemlig at man ikke går ind og udelukker en medrevisor. Endelig vil jeg gerne sige, at det jo er mig som minister, der står med ansvaret over for Folketinget, for at det her selskab drives fornuftigt. Derfor er det vel også rimeligt, at jeg får mulighed for at sikre mig den revision, jeg mener er påkrævet. Jeg synes derfor, at rigsrevisor farer lidt for hårdt frem i den her sag.

Der har også i krogene været rejst spørgsmålet, om lovforslaget formelt strider imod rigsrevisorloven. Vi har altså fået vurderet denne bestemmelse grundigt, og den juridiske vurdering er også, at økonomi- og erhvervsministerens bemyndigelse til at udpege en statsautoriseret revisor som medrevisor ikke er lovstridig.

Men hvis der er nogle, der mener, at det her skaber uklarhed om revisionen, så er jeg da indstillet på at stille et ændringsforslag, så det fastsættes direkte i loven af Folketinget, at Energinet Danmark revideres af både rigsrevisor og af en statsautoriseret revisor.

Med de ord vil jeg sige tak for den positive modtagelse. Det er et lovforslag, der har været meget, meget længe undervejs. Jeg kan glæde mig over, at bestyrelsen for Energinet Danmark nu er udpeget, og at vi står med en bestyrelse, der er fuldt ud kompetent til at håndtere den store opgave, det er at sørge for, at dette selskab med ansvaret for forsyningssikkerhed og transmission drives, så vi får den konkurrence, som alle virksomheder og borgere har krav på, efter at vi har fået energiliberaliseringen i Europa.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Jeg vil gerne stille ministeren et spørgsmål angående høringssvarene. Der er der jo et par ting, der går igen omkring beskatning. Vi taler jo her om de afgivne selskaber, og der er både tale om spaltning og fusion, og i bemærkningerne til høringssvarene, fremgår det sådan set, at det er noget, man i samarbejde med Eltra og Elkraft System vil arbejde videre med.

Mener ministeren, at det er en betingelse, at disse ting er afklaret, sådan at de involverede selskaber helt klart kender deres skattemæssige stilling? Er det en betingelse for, at lovforslaget som sådan kan vedtages, eller må de selskaber leve med, at det kan gå både den ene og den anden vej, når vi i givet fald har vedtaget lovforslaget?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg mener, at der ligger en helt klar aftale om overdragelsen, og det forholder vi os til. Der er selvfølgelig også afklarede forhold omkring det skattemæssige.

Jeg vil blot sige til hr. Erik Mortensen, at vi jo stadig væk arbejder med at få alle de her problemstillinger afklaret. Jeg lægger ikke skjul på, at vi har en deadline for at få det her lovforslag færdigt, og det vil vi selvfølgelig forholde os til.

Der er jo lagt op til, at fusionen af Eltra og Elkraft sker efter reglerne i fusionsskatteoven som en skattefri fusion. Det vil være det billigste, men der er en generel regel i fusionsskatteoven, der siger, at det skattemæssige underskud ikke kan videreføres i det fusionerede selskab. Det betyder altså, at det skattemæssige underskud i Eltra og Elkraft forsvinder, når selskaberne fusionerer.

Formanden:

Tak til økonomi- og erhvervsministeren. Så er det fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører i anden omgang.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg synes, det er nødvendigt at gå herop i anden omgang, for økonomi- og erhvervsministeren talte ikke om hovedsædet. Jeg mener, at økonomi- og erhvervsministeren er nødt til at indse, at det bliver han nødt til at sætte sig ned og drøfte med os.

Kl. 11.15

Det er fuldstændig afgørende, at vi ikke risikerer at få en situation, hvor de medarbejdere, der sidder i henholdsvis Ballerup og Birkerød, føler sig truet eller føler sig svigtet. Det er afgørende af hensyn til dem som personer, men også for at fastholde de kompetencer, de sidder inde med.

Vi har været uenige om placeringen af hovedsædet, og vi har kæmpet meget om det. Men jeg synes ikke, det er fair, at når man fra ministerens side selv lægger op til at sige, o.k., så bliver det som udgangspunkt et smalt hovedsæde, og at det bliver i Trekantsområdet og ikke i Skærbæk, for der skal være armslængde, at vi så efterfølgende kan konstatere, at det med det smalle hovedsæde bare er fjernet.

Det her handler altså om mange hundrede medarbejdere, som skal opleve, at de alle sammen er værdsatte og alle sammen er nødvendige i en konstruktion, som vi jo grundlæggende er enige om er en succes, fordi vi har værnet transmissionssystemet mod kommercialisering og salg. Så er det bare meget, meget ufornuftigt at gøre det her, uden at man helt klart sender signalet: Vi har brug for alle jeres kompetencer.

Jeg spiser ikke argumentet, som dog heller ikke har været fremført i dag, om, at det er, fordi de skal flyttes til udkantsområder, for Trekantsområdet er ikke noget udkantsområde. Så snakker vi altså om en helt anden placering, så snakker vi om Nordjylland, Bornholm, Sydfyn, Langeland, dele af Vestsjælland, Lolland-Falster. Så det argument holder ikke her.

Jeg ved, at der har været lobbyet rasende meget på det her. Jeg synes, det er fair, at vi er uenige, men jeg synes ikke, det er fair at opdage, at der er gået bag om ryggen på en. Det synes jeg simpelt hen er urimeligt. Det kunne jeg så leve med, hvis det bare gik ud over mig, så kunne jeg bare blive gal. Men det her handler altså ikke om mig. Det handler om en hel masse medarbejde-

re, som skal opleve, at de virkelig er værdsatte her.

Jeg vil derfor meget anmode ministeren om at gå ind i en meget seriøs diskussion om, hvordan vi får sendt de klare signaler til de medarbejdere, der sidder i de to selskaber, om, at de ikke er i farezonen for at blive tabere i det her. For vi risikerer faktisk også hele selskabsstrukturen ved det, og det synes jeg ville være dybt ulykkeligt.

Formanden:

Tak til fru Anne Grete Holmsgaard. Så er det hr. Kim Andersen som ordfører i anden omgang.

Kim Andersen (V):

Jeg beder om ordet, fordi jeg gerne vil knytte en kommentar til fru Anne Grete Holmsgaards indlæg. Jeg er meget enig med fru Anne Grete Holmsgaard i, at der uden tvivl vil være brug for alle de kompetencer, der i dag findes i Elkraft og Eltra, når Energinet Danmark skal etableres som en fremtidsorienteret organisation. Det er jeg ikke et sekund uenig med fru Anne Grete Holmsgaard i.

Jeg er også overbevist om, at der fortsat vil skulle være vigtige aktiviteter i såvel Østdanmark som i Vestdanmark og for min skyld også gerne på nogle af de adresser, der i dag er i Østdanmark.

Men det er jo ikke alle de kompetencer og alle de medarbejdere, vi her har brug for, som er nødvendige for, at man kan etablere et komplet hovedsæde. Sådan er det jo også i andre koncerter: Man kan udmærket have et komplet, vel-fungerende hovedsæde og så alligevel have forskellige faglige kompetencer i andre dele af organisationen, også rent fysisk.

Det, vi ønsker, er en entydig placering af Energinet Danmark i Trekantsområdet og et fuldyldigt hovedsæde med de funktioner, der er kendetegnet for et hovedsæde. Det vil altså også sige, at direktionens hjemsted er Trekantsområdet, og at det også er der, bestyrelsen holder sine møder. Det har intet at gøre med, at vi ikke værdsætter og fortsat vil have brug for de kompetencer, der er andre steder i Energinet Danmarks organisation på andre adresser i landet.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg har bestemt ikke tænkt mig at blande mig i, hvor bestyrelsen holder sine møder, det skal den

såmænd nok selv finde ud af, og jeg synes, det ser ud til at være en fornuftig bestyrelse.

Kl. 11.20

Jeg vil bare gerne have hr. Kim Andersen til at bekræfte en ting, nemlig at fra det tidspunkt, hvor vi sad og kunne lave kommentarer til det og skulle have en tilbagemelding på, hvad der blev ændret, til forslaget gik ud til høring, er det blevet ændret. Det, der hed, at der som udgangspunkt vil være tale om en smal model, hvor kun et begrænset antal medarbejdere samles fysisk i hovedsædet, er simpelt hen blevet ændret. Det vil jeg bare gerne have hr. Kim Andersen til at bekræfte er tilfældet, og at det er sket, uden at alle forligsparter overhovedet har været involveret i det.

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Det her har været en meget lang proces. Vi har haft utallige forhandlingsmøder, og der har også været bilaterale samtaler og drøftelser. Mange ideer og konstruktioner har været oppe at vende.

Jeg noterer mig, at det er ministeren, der har ansvaret for at placere hovedsædet. Jeg noterer mig, at der fra de store partier i forligskredsen fra første færd har været udtrykt et klart ønske om, at hovedsædet skal ligge i Trekantsområdet, og at det skal være et fuldyldigt hovedsæde.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg synes sådan set, det ville være rart, hvis hr. Kim Andersen ville svare på mit spørgsmål og ikke sige noget andet.

Er det ikke korrekt, at der som udgangspunkt stod, at det skulle være et smalt hovedsæde, og at det er ændret, uden at aftalepartierne har været samlet for at drøfte det?

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Ifølge min bedste erindring er det i et internt arbejdspapir, at der på et tidspunkt har været gjort overvejelser omkring et såkaldt smalt hovedsæde. Men vi har fra første færd fra mit partis side gjort klart, at vi ikke ønsker et smalt hovedsæde.

Det er ministeren, der træffer beslutning om placeringen, og vores råd til ministeren, på lige fod med andre forligspartiets råd, har fra første færd været, at det skal være et hovedsæde med de funktioner, der kendetegner et sådant.

Der har ikke været lavet en aftaletekst eller indgået en mundtlig aftale mellem forligspartierne, som kunne give fru Anne Grete Holmsgaard anledning til at tro, at der kunne være tale om et smalt hovedsæde. Det må jeg afvise.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det er meget i samme retning. Der er i øjeblikket forhandling om fusion mellem DONG og Elsam. Det skal afgøres her i de kommende dage. Det har været fremme mange steder, at i det øjeblik, der sker den fusion, tager man DONG's hovedsæde og flytter det over vestpå. Det bliver jo på den jyske hjemmebane – der i Trekantsområdet, kan man jo se, sikkert ved Skærbæk. Det bliver jo sådan set også et mere eller mindre nationaliseret energiselskab, vi så har der.

Vi har så det andet nationaliserede statsejede selskab, og det ligger i samme område. Så begynder armslængdeprincipperne ligesom at vakle. Så gælder udtrykket »go west« for hele den betydende energisektor, den er ligesom gået vestpå.

Kan det ikke bekymre hr. Kim Andersen lidt, så vi måske skal se på relevansen af netop Trekantsområdet?

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Det er selvstændige bestyrelser for DONG og Elsam, der for øjeblikket drøfter en fusion. Det har jeg ikke nogen bemærkninger at gøre til her fra Folketingets talerstol. Hvad disse selvstændige bestyrelser måtte blive enige om i nogle fusionsdrøftelser og efterfølgende i en bestyrelse måtte blive enige om med hensyn til organisationen og dens placering er ikke et politisk spørgsmål. Det er alene et bestyrelses- og direktionsanliggende i de pågældende selskaber og eventuelt efterfølgende i det selskab, der måtte komme ud af en fusion.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Så må jeg konstatere, at hvis det, jeg skitserede før med hensyn til DONG- og Elsamselskabet, der flytter vestpå, bliver til virkelighed, kan det ikke få indflydelse på den afgørelse, som hr. Kim Andersen og andre af aftalepartierne har taget uden om Dansk Folkeparti og SF.

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Jeg er ikke sikker på, at jeg fuldt ud forstår fru Aase D. Madsens spørgsmål, så jeg har ingen kommentarer til det.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Inden et stort lovforslag når sin ende i Folketingssalen i dag, så synes jeg, det er lidt ærgerligt, hvis man skal til at fortabe sig i, hvor en medarbejders skrivebord skal stå. Der blev anvendt ord som en klog og fremsynet beslutning, en historisk afgørelse, og det synes jeg at vi skal holde fast ved i det overordnede billede.

Kl. 11.25

Vi står her med en afgørelse, der fremtidssikrer dansk energi i en liberaliseret verden, og så bliver der rejst spørgsmål om, hvilke arbejdspladser på hvilke tidspunkter! Det er lidt ved at ligne debatten, da Folketinget skulle udflytte Sikkerhedsstyrelsen til Esbjerg, hvor der på tværs af partierne i Folketinget gik sognerådspolitik i, hvor stolene skulle stå henne. Den debat, der var omkring Sikkerhedsstyrelsen, skal vi ikke ind i her, for det er klart, at der er forskellige holdninger mellem store og små partier.

Det, der lægges fast i loven, er, at hovedsædet for Energinet Danmark placeres i Trekantsområdet, og som der står, vil der som udgangspunkt være opgaver i både Birkerød, Skærbæk og Ballerup, således at der også efter en sammenlægning forventes at være aktiviteter i begge landsdele.

Nu har vi udpeget en kompetent bestyrelse, der nu tager over på det her område. Jeg vil gerne slå fast, at hovedsædet ligger i Trekantsområdet. Nu har jeg ikke tænkt mig, at ministeren skal til at blande sig i, hvor de holder alle deres bestyrelsesmøder, men hovedsædet er i Trekantsområdet.

Jeg har helt tillid til, at den her bestyrelse gør alt, hvad den magter for at fastholde de kompetente medarbejdere, men man kan altså ikke sætte spørgsmålstegn til hovedsædets placering. Det fremgår af lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil godt sige, at jeg ikke har sat spørgsmålstegn ved hovedsædets placering. Der har jeg erkendt at jeg har tabt slaget. Det, jeg har sat spørgsmålstegn ved, er heller ikke et eller andet arbejdsdokument. Det er det udkast til lovfors-

slag, som skulle sendes i høring. Der stod det fuldstændig klart, at det som udgangspunkt skal være et smalt hovedsæde.

Det er så blevet ændret undervejs, og det, jeg kritiserer, er, at det sker, uden at jeg som aftalepart overhovedet hører et ord om det. Hvorfor kritiserer jeg så det? Det gør jeg, fordi det her ikke handler om skriveborde, men om mennesker, som skal opleve, at der er en tillid til dem og en lyst til at fastholde deres kompetencer, også når de i dag sidder i Ballerup, og når de i dag sidder i Birkerød. Jeg synes, det er fantastisk vigtigt, at man får det signal sendt, for ellers risikerer man, at man udhuler nogle kompetencer, og så får vi bare et dårligere resultat, end vi kunne have fået.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg synes ikke, at der kan tilføjes ret meget mere til det, jeg har sagt: at enhver bestyrelse jo er interesseret i at samle et hold omkring sig, der skal drive den her butik, hvor den sørger for at fastholde alle de kompetencer, der kan fastholdes.

Jeg tror også, at man skal passe lidt på med, at vi som landspolitikere og folketingspolitikere skal stå her i Folketingssalen og bestemme, hvor meget der skal ligge det ene, det andet og det tredje sted.

Vi har en kompetent bestyrelse, der skal stå for at vælge en direction til den daglige drift, en bestyrelse, der følger hele Energinet Danmarks arbejde og lægger linjerne for Energinet Danmarks arbejde.

Det, der placeres her, er hovedsædet. Og så har jeg sagt, at der som udgangspunkt vil være opgaver i Birkerød, Skærbæk og Ballerup, således at der er aktiviteter i begge landsdele.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nu er jeg virkelig forbløffet, for hvis ministeren virkelig mener, at vi ikke skal blande os i det, så burde der ikke have stået noget om fysisk placering overhovedet i lovforslaget, men det er jo præcis det, der gør.

Jeg ville da godt have accepteret, hvis ministeren havde sagt: Vi overlader det til bestyrelsen og til den kommende ledelse af det her selskab at drøfte det med de medarbejdere, der sidder i de tre organisationer, der nu skal ind i det samme selskab. Men det er jo ikke det, der står i lovforslaget. Der står jo netop, at det skal place-

res et bestemt sted, og det er røget ud, at det skal være et smalt hovedsæde.

Så det er altså ikke mig, der er årsag til, at det står der. Det er sådan set ministeren, der er årsag til det. Det, han selv står og kritiserer.

Kl. 11.30

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Nu er det jo sådan, at når vi har et forlig, prøver ministeren hele tiden at lytte hele vejen rundt. Der er mange meninger om mange elementer i denne sag, men jeg vil blot sige, at jeg mener, det er en rund formulering, som vi alle sammen skulle glæde os over.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil gerne komme ind på det samme som fru Anne Grete Holmsgaard: Hvorfor er det overhovedet nedskrevet, hvor placeringen skal være? Jeg har hele tiden troet – det skyldes måske min naivitet – at bestyrelsen i meget, meget høj grad skulle inddrages i beslutningen. Når vi ser, hvordan de forskellige prioriteringer skal være, træffer bestyrelsen sammen med medarbejdere og selvfølgelig også sammen med ministeren beslutning om, at det er det mest fornuftige at ligge her.

Jeg kan ikke forstå det, og jeg vil bede ministeren forklare, hvorfor hovedsædets placering er indskrevet i lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det har hele tiden været udgangspunktet, at det var Folketinget, der skulle placere hovedsædet, og jeg synes, at denne debat ret godt har tilkendegivet, at ministeren har skyndt sig så hurtigt som muligt med at nå frem til den førstebehandling, vi har haft i dag om et lovforslag, som jeg synes er – som en ordfører udtrykte det for en time siden – klogt og fremsynet.

Jeg er nødt til at høre alle forligspartnerne i denne sag. Det er ud fra deres kommentarer, ministeren er nødt til at lægge et forslag frem for Folketinget til behandling, og jeg mener faktisk, jeg har lyttet til både højre og venstre og midten i denne sag. Men det har hele tiden været udgangspunktet, at hovedsædet skulle placeres i Trekantsområdet.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

For mig lyder det, ministeren sagde nu, betænkeligt. For mig lyder det, som om ministeren sagde, at man skulle skynde sig med at få forslaget ned i Folketingssalen osv., og for mig lyder det, som om visse af aftaleparterne har presset hårdt på og ligesom sagt til ministeren, at hvis det ikke kommer til at stå der, kan ministeren godt glemme alt om at få det ned i Folketingssalen, mens vi andre, måske SF og Dansk Folkeparti, roligt har siddet og set på.

Lige pludselig er det så en kendsgerning, og for Dansk Folkeparti ser det ud, som om der er udøvet pres mod ministeren for at få det gennemført og få fremsat lovforslaget på baggrund af, at hovedsædet skulle ligge i Trekantsområdet.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til fru Aase D. Madsen, at der ikke er blevet lagt pres på ministeren. Jeg har hele tiden haft en sag, som skal løses inden den 1. januar, og alle kender hele debatten om at udpege en bestyrelse for Energinet Danmark, og det er også sket.

Nu ligger lovforslaget her. Jeg synes, vi overordnet må sige, at vi har truffet en god beslutning om, hvordan dansk energiinfrastruktur skal køre i fremtiden, og det har hele tiden – det vil jeg gerne understrege for, jeg tror fjerde gang i dag – at hovedsædet skulle ligge i Trekantsområdet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes sådan set, det er ganske udmærket, at denne del af drøftelserne bliver løftet ud i det offentlige rum i stedet for at foregå i disse lukkede forhandlinger mellem forligspartierne. Det kan vi andre jo kun være tilfredse med.

Men jeg forstår egentlig ikke ministerens stædighed i besvareelserne. Ministeren kunne jo bare give en undskyldning til fru Anne Grete Holmsgaard og fru Aase D. Madsen for, at han er kørt hen over dem. Det er jo ikke sikkert, det er sket bevidst, men man kan da høre på de to folketingsmedlemmer, at de i hvert fald opfatter det sådan, og så kunne ministeren jo løse problemet ved at give en undskyldning og sige, at i udvalget finder vi ud af, hvordan det skal formuleres,

og at han er åben over for at finde en løsning, som alle partier kan tilslutte sig.

Jeg forstår ikke, hvorfor ministeren ikke bare lukker denne sag i al fredsommelighed og sender den til drøftelse i udvalget. Det er bare et råd til ministeren.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Normalt klarer ministeren sig uden alt for mange gode råd fra hr. Keld Albrechtsen.

Jeg vil gerne sige, at når vi har denne diskussion, er det jo kun et udtryk for, hvor store forskelligheder der er i en kreds, der har valgt at stå sammen for at løse en kæmpe opgave for energipolitikken i fremtiden.

Det er klart, at lige så vel som der var forskellige synspunkter om en udflytning af Sikkerhedsstyrelsen, har der også været forskellige synspunkter på dette område. Det kan ikke undgås, når så mange forskellige partier med så mange holdninger skal blive enige om så meget, men jeg glæder mig trods alt over i dag, at vi er blevet enige om så meget, at vi kan stå her i Folketinget og behandle en sag, der har så stor betydning for dansk energipolitik i fremtiden.

Det fremgår klart af lovforslaget, at hovedsædet skal ligge i Trekantsområdet. Det har hele tiden været hensigten, men man gør selvfølgelig alt, hvad man kan for at fastholde kompetencerne de forskellige steder.

Kl. 11.35

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energpoltiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg skal oplyse, at dagsordenens punkt 8, første behandling af beslutningsforslag nr. B 19 om suspension af Euro-Middelhavs-aftalen med Israel, desværre må udgå af dagens møde, da

udenrigsministeren skal deltage i begravelsesceremonien i anledning af Yassir Arafats død.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 42:

Forslag til folketingsbeslutning om fortsat dansk bidrag til en multinational sikringsstyrke i Irak.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).
(Fremsat 4/11 2004).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ulrik Kragh (V):

Med de daglige alvorlige og tragiske beretninger fra Irak kan det være vanskeligt at holde fast i målet for arbejdet med at skabe et frit og demokratisk Irak for irakerne. Der er risiko for, at politikere giver op og trækker følehornene til sig, fordi opgaven er vanskelig og uoverskuelig, men det vil dog være den største fejl, man kunne begå i en situation som den aktuelle i Irak.

Sikkerhedsproblemerne i Irak forsvinder ikke, fordi man ser den anden vej og trækker sig ud – tværtimod. Det vil føre til frit spil for de autonome fundamentalister, som forsøger at sabotere processen med at skabe et frit og demokratisk land, og derfor fokuserer vi i Venstre på målet, som er at støtte den irakiske overgangsregering, så der skabes grundlag for udarbejdelse af en irakisk forfatning, et frit valg og irakiske sikkerhedsstyrker under demokratisk kontrol. Det er de elementer, der kan føre til stabilitet og et fredeligt Irak, og det er de elementer, vi ikke må svigte, heller ikke selv om det i øjeblikket ser vanskeligt ud.

Grundlaget for den multinationale indsats i Irak er FN's Sikkerhedsråds resolution 1546, som opfordrer alle FN's medlemsnationer til at bidrage til skabelse af sikkerhed og deltagelse i genopbygningen af Irak efter Saddam Hussein. Resolution 1546 er fulgt op af en indtrængende anmodning fra Iraks midlertidige premierminister Allawi om at skabe sikkerhed i Irak, så genopbygningsindsatsen kan øges med flere civile organisationer.

Den danske indsats i Irak består af 525 soldater fra de stående styrker og den Danske Internationale Brigade. Danmark opererer primært i det sydlige område af Irak under den britiske division, og de danske soldater udfører et formidabelt stykke arbejde, som i det danske ansvarsområde har ført til bedre sikkerhed, bedre uddannelse, mere sundhed og spirende lokaldemokrati. Ud over beskyttelsen af ansvarsområdet deltager de danske soldater i personbeskyttelse af civile, der bistår genopbygningen, der ydes støtte til ledelsen af den polske division i Irak, og endelig vil der i fremtiden også blive sat ressourcer ind i NATO-sammenhæng til yderligere uddannelse og træning af irakiske sikkerhedsstyrker.

De danske soldater udsendes med et mandat til at bruge den nødvendige magt til at beskytte sig selv og løse de stillede opgaver, og det er meget velbegrunderet og nødvendigt at udstyre de danske soldater med dette mandat, når man ser på trusselsvurderingen. Selv om den almindelige civile iraker efter irakernes egen opfattelse har fået en større oplevelse af fred, er det ingenlunde gældende for den internationale sikkerhedsstyrke og dermed de danske soldater. Det må påregnes, at de ekstremistiske og autonome grupper vil intensivere indsatsen imod så vel de irakiske sikkerhedsstyrker som de multinationale styrker i perioden frem til valget i januar 2005, og på baggrund af dette vurderer Forsvarets Efterretningstjeneste, at truslen mod de danske soldater er høj og nogle steder endog meget høj, afhængigt af hvor i landet man befinder sig.

Venstre finder det afgørende at fastholde målene for missionen i Irak: at skabe et frit og demokratisk Irak, som kan medvirke til skabelse af stabilitet i Mellemøsten. Vi arbejder fra dansk side mod at nå dette mål gennem den militære indsats, som vi med dette forslag skal forlænge i yderligere 6 måneder. Derudover har regeringen allerede afsat 180 mio. kr. til humanitær indsats og 170 mio. kr. til genopbygning i årene 2003 og 2004, og der er afsat yderligere 150 mio. kr. i finansloven for 2005 til formålet.

Vi vil i Venstre ikke skabe usikkerhed om den danske indsats – hverken den militære, som skal skabe sikkerhed, eller genopbygningsindsatsen, som skal sikre stabiliteten i det nye, demokratiske Irak. Derfor kan regeringen også regne med, at såfremt det er relevant og ønsket af irakerne, vil Venstre støtte en fortsættelse af indsatsen ud over de 6 måneder, der er lagt op til, men vi finder det naturligtvis fornuftigt, at Folketinget igen